

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 listopada 2016 roku Sąd Rejonowy w Łęczycy, w sprawie o sygn. akt I C 16/16 oddalił powództwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W. przeciwko K. K. o zapłatę. Zasadził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o ustalenie, że w dniu 6 kwietnia 2012r. S. K., ojciec pozwanej K. K., zawarł ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. umowę pożyczki (kredyt konsumencki) nr (...), na kwotę 15.000zł. Zabezpieczeniem przyznanej pożyczki było przystąpienie pożyczkobiorcy do umowy ubezpieczenia grupowego ATUT. Pożyczkobiorca był zobowiązany do uiszczania na rzecz Kasy opłaty stanowiącej zwrot kosztów ubezpieczenia w całym okresie obowiązywania umowy pożyczki. Koszt ubezpieczenia ATUT wynosił 1.074zł i był płatny jednorazowo w dacie wypłaty pożyczki. W ramach zabezpieczenia przedmiotowej pożyczki S. K. przystąpił do umowy ubezpieczenia grupowego od następstw nieszczęśliwych wypadków ATUT, stwierdzonego polisą numer (...). Ubezpieczenie zostało zawarte na okres od 7 kwietnia 2012r. do 6 kwietnia 2017r. Ubezpieczającym była Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. w G., natomiast ubezpieczycielem Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych w S.. W treści złożonej przez S. K. deklaracji o przystąpieniu do ubezpieczenia wskazano, że uprawnionym do wypłaty sumy ubezpieczenia do wysokości zadłużenia ubezpieczonego wobec ubezpieczającego – Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. – jest ubezpieczający. W deklaracji nie wskazano natomiast nikogo jako uprawnionego do wypłaty kwoty pozostałej po wypłacie części należnej ubezpieczającemu. Zakres ubezpieczenia obejmował całkowitą trwałą niezdolność ubezpieczonego do pracy w następstwie nieszczęśliwego wypadku, pobyt ubezpieczonego w szpitalu w następstwie nieszczęśliwego wypadku, śmierć ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku oraz śmierć ubezpieczonego w następstwie udaru mózgu lub zawału serca. Suma ubezpieczenia wyniosła 15.000zł. Do przedmiotowej umowy ubezpieczenia zastosowanie znalazły Ogólne Warunki Grupowego (...) Następstw Nieszczęśliwych Wypadków ATUT (OW/032/5). W dniu 15 marca 2013r., w Szpitalu Miejskim im. dr K. J. w Ł., zmarł S. K..

W dniu 3 kwietnia 2013r. K. K. zgłosiła ubezpieczycielowi roszczenie o wypłatę sumy ubezpieczenia w wysokości 15.000zł. Decyzją z dnia 30 kwietnia 2013r. Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. odmówiło wypłaty świadczenia z tytułu śmierci S. K.. Ubezpieczyciel wskazał, że zgromadzona dokumentacja nie potwierdza, że zgon nastąpił wskutek nieszczęśliwego wypadku, zawału serca lub udaru mózgu. Pismem z dnia 14 czerwca 2013r. K. K. wniosła odwołanie od decyzji ubezpieczyciela odmawiającej wypłatę świadczenia podnosząc, iż wbrew twierdzeniom w przedmiotowej decyzji, przyczyną śmierci był zawał serca.

W dniu 29 sierpnia 2013r. ubezpieczyciel podtrzymał swoje stanowisko w sprawie i odmówił zmiany zaskarżonej decyzji. Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2013r. Sąd Rejonowy w Zgierzu, stwierdził, że spadek po S. K., na podstawie dziedziczenia ustawowego, nabyła w całości córka K. K.. W dniu 5 listopada 2013r. K. K. wystąpiła z powództwem do Sądu Rejonowego w Zgierzu o ustalenie, że Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. ma obowiązek wypłaty na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. kwoty 15.000zł jako sumy ubezpieczenia z umowy nr (...), z tytułu zadłużenia ubezpieczonego ojca powódki, S. K. istniejącego na dzień jego śmierci. Zobowiązanie przysługujące Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. z tytułu długu zmarłego S. K., zostało przebrane w drodze umowy cesji na (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W.. Kancelaria (...), reprezentująca powoda, pismem z dnia 22 stycznia 2015r., zawiadomiła o przelewie wierzytelności K. K..

Pismem z dnia 23 lutego 2015r., Kancelaria (...), w imieniu (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą we W., wezwała K. K., jako osobę należącą do kręgu spadkobierców, do zapłaty kwoty z tytułu zwrotu świadczenia, wynikającego z udzielonej pożyczki na nazwisko K. S. o numerze (...) z dnia 6 kwietnia 2012r. Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2015r., Sąd Rejonowy w Zgierzu ustalił, że Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą

w S. zobowiązane jest zapłacić na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. jako uposażonemu kwotę 13.137,72zł tytułem świadczenia z umowy ubezpieczenia grupowego ATUT potwierdzonej polisą (...) zawartej ze S. K. odpowiadającego zadłużeniu ubezpieczonego w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. w dacie zgonu.

Wyrokiem z dnia 13 stycznia 2016r. Sąd Okręgowy w Łodzi III Wydział Cywilny Odwoławczy oddalił apelację Towarzystwa (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. od wyroku Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 24 czerwca 2015r., w sprawie sygn. akt I C 22252/13. Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. odmówiło Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. wypłaty kwoty 13.137,22zł, który to obowiązek został ustalony prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 24 czerwca 2015r., sygn. akt I C 2252/13. (...) im. (...) z siedzibą w G. podjął jedynie polubowną próbę uzyskania środków na podstawie wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Zgierzu, jednakże Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. nie dokonało zapłaty kwoty 13.137,72zł. K. K. nie zapłaciła powodowi żądanej kwoty.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo podlega oddaleniu. Bezsprzeczne w sprawie było, iż pomiędzy ojcem pozwanej K. S. K. a Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. doszło do zawarcia umowy pożyczki nr (...), na kwotę 15.000zł. S. K. zmarł, a pozwana jest jego spadkobierczynią. Bezsprzeczne kwestią była także okoliczność ubezpieczenia pożyczki przez Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S.. Powód dochodzi roszczenia jako nabywca wierzytelności. Zgodnie z art. 509§1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią / przelew / chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki / art. 509§2 k.c. /. Przelew jest umową, na mocy, której wierzyciel-cedent przenosi na nabywcę-cesjonariusza wierzytelność przysługującą mu wobec dłużnika. Zgoda dłużnika na jej zawarcie jest potrzebna tylko wtedy, gdy w umowie łączącej wierzyciela z dłużnikiem wyłączono możliwość przeniesienia wierzytelności na osobę trzecią. Przelew wierzytelności nie może pogorszyć sytuacji dłużnika. W rozpoznawanej sprawie, w umowie pożyczki nr (...), zawartej pomiędzy Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. a S. K., strony powyższego stosunku zobowiązaniowego nie wyłączyły możliwości przeniesienia wierzytelności na osobę trzecią i dlatego też, do zawarcia umowy przelewu wierzytelności pomiędzy pierwotnym wierzycielem S. K. a powodem nie była konieczna zgoda pożyczkobiorcy, czy też jego następcy prawnego. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew, a więc ze wszystkimi związanymi z nią prawami i brakami. Na podstawie umowy przelewu powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W. nabył od Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. w G. - pierwotnego wierzyciela S. K., wierzytelność z tytułu umowy pożyczki, zawartej w dniu 6 kwietnia 2012r. Tym samym na stronę powodową przeszły wszelkie prawa związane z wierzytelnością.

Spadkobiercą pożyczkobiorcy jest jego córka, pozwana K. K., która nabyła prawa i obowiązki S. K., stosownie do zasady wyrażonej art. 922 § 1 k.c. w zw. z art. 925 k.c. i art. 924 k.c., w tym dług będący przedmiotem dochodzonego pozwem żądania. Jednocześnie na podstawie art. 513§1 k.c. pozwana może podnieść przeciwko powodowi wszystkie zarzuty, które miała przeciwko zbywcy wierzytelności w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

Sąd Rejonowy uznał, iż mając na uwadze dyspozycję art. 5 k.c., żądanie powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą we W. zasądzenia od pozwanej K. K. kwoty 18.163,74zł z odsetkami umownymi naliczanymi według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, od dnia 8 grudnia 2015r. do dnia zapłaty jest nieuzasadnione i podlega oddaleniu. Sąd Rejonowy miał na uwadze, iż pozwana K. K. ponosi odpowiedzialność za zobowiązanie zaciągnięte przez jej ojca S. K., przy czym z uwagi na zawartą umowę ubezpieczenia, odpowiedzialność za zadłużenie z tytułu zawartej pożyczki, w kwocie istniejącej w dacie śmierci S. K., ponosi także Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo –

Kredytowych z siedzibą w S.. Przy czym jest to odpowiedzialność in solidum. Odpowiedzialność in solidum występuje wówczas, gdy wierzyciel może dochodzić roszczenia od kilku osób, na podstawie odrębnych stosunków prawnych, jakie go łączą z poszczególnymi podmiotami, zaś spełnienie świadczenia przez jednego z dłużników w całości lub w części zwalnia odpowiednio pozostałych, lecz nie ma podstawy do przyjęcia solidarnego charakteru odpowiedzialności dłużników z uwagi na brak jej ustawowego lub umownego źródła / art. 369 k.c. /. Do takich przypadków należy przykładowo sytuacja, gdy dwie osoby odpowiadają za wyrządzenie szkody, z tym, że jedna ex delicto, a druga ex contractu lub gdy za szkodę odpowiada jej bezpośredni sprawca na podstawie przepisów o czynach niedozwolonych oraz ubezpieczyciel na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy, czy też za zaciągnięte zobowiązanie odpowiada spadkobierca dłużnika oraz ubezpieczyciel na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia. Ostatnia sytuacja występuje w realiach rozpoznawanej sprawy. Spełnienie świadczenia przez jednego z dłużników in solidum prowadzi do wygaśnięcia długu pozostałych. Spełnienie świadczenia przez pozwaną K. K. czy to dobrowolnie, czy też w drodze egzekucji sądowej, zwalnia ze zobowiązania zakład ubezpieczeń, który, zgodnie z zawartą umową, był zobowiązany do zapłaty świadczenia w przypadku śmierci S. K. w wyniku zawału serca, w wysokości istniejącej w dacie jego śmierci. Spełnienie świadczenia przez pozwaną zniweczy skutki i cel zawartej umowy ubezpieczenia, która stanowiła jednocześnie zabezpieczenie udzielonej przez pierwotnego wierzyciela pożyczki. Konstrukcja zawartej umowy pożyczki i jej ogólne warunki miały na celu zabezpieczenie wyłącznie interesu pożyczkodawcy w przypadku śmierci pożyczkobiorcy.

Umowa ubezpieczenia jest umową dwustronnie zobowiązującą, gdyż każda z jej stron zobowiązana jest do określonego świadczenia na rzecz drugiej. Umowa ta ma charakter umowy wzajemnej. Świadczeniem wzajemnym ubezpieczyciela, spełnianym w zamian za uiszczaną składkę, nie jest bowiem odszkodowanie w ubezpieczeniach majątkowych, czy suma ubezpieczenia w ubezpieczeniach osobowych, a ponoszenie ryzyka ich wypłaty, czyli zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej. Wypłata świadczenia ubezpieczyciela następuje ze względu na zajście przewidzianego w umowie wypadku ubezpieczeniowego. Wypadek ten ma postać zdarzenia losowego. Pojęcie zdarzenia losowego określane jest jako niezależne od woli ubezpieczającego lub ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne, którego wystąpienie powoduje uszczerbek w dobrach osobistych lub w dobrach majątkowych albo zwiększenie potrzeb majątkowych po stronie ubezpieczającego lub innej osoby objętej ochroną ubezpieczeniową. Skoro S. K. opłacił jednorazowo składkę ubezpieczeniową miał prawo oczekiwać, iż ubezpieczyciel spełni swoje zobowiązanie w przypadku wystąpienia wypadku określonego w umowie – śmierci na skutek zawału serca. Zawarta umowa ubezpieczenia poza ochroną interesów pożyczkodawcy, miała na celu także zwolnienie z zobowiązania następców prawnych pożyczkobiorcy w przypadku jego śmierci na skutek nieszczęśliwego wypadku lub zawału serca. Jednakże działania podjęte przez pożyczkodawcę zniweczyły skutki i cele zawartej umowy ubezpieczenia, która miała także na celu zwolnienie z zobowiązania zwrotu kwoty pożyczki w przypadku wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego.

Zasady etycznego i uczciwego postępowania wymagają, aby pierwotny wierzyciel – Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. – dochodził zaspokojenia swojego roszczenia od ubezpieczyciela, który zobowiązał się do zapłaty zadłużenia istniejącego w dacie śmierci pożyczkobiorcy S. K., a nie od jego spadkobierców. Okoliczność, iż zarówno pożyczkodawca, jak i ubezpieczyciel oraz powód, są powiązani ze sobą, nie zwalnia od stosowania zasad uczciwego obrotu, nawet kosztem nieosiągnięcia zamierzonego zysku przez spółkę powiązaną kapitałowo. Takie postępowanie jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego nie zasługuje na ochronę prawną.

Należy pamiętać, iż pomiędzy K. K., a Towarzystwem (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. nie występuje żadna więź prawna, na co zwrócił uwagę zarówno Sąd Rejonowy w Zgierzu, jak i Sąd Okręgowy w Łodzi, orzekające w sprawie I C 2252/13 Sądu Rejonowego w Zgierzu, dlatego też pozwana nie posiadała umocowania prawnego do zaangażowania do rozpoznawanej sprawy ubezpieczyciela. Stanowisko procesowe pełnomocnika powoda, który w piśmie procesowym, podniósł, iż skoro powód pozwał jednego z dłużników odpowiadających in solidum, to nie ma mechanizmów procesowych, pozwalających na dopozwanie, wbrew jego woli także pozostałych dłużników. Powód jednocześnie oświadcza, iż nie wyraża zgody na wstąpienie ubezpieczyciela do niniejszej sprawy/k. 59 – odpowiedź na sprzeciw /, uniemożliwiła pozwanej zwolnienie z zobowiązania w inny sposób,

iż przez zapłatę pozostałej do spłaty kwoty pożyczki, a następnie wytoczenie powództwa przeciwko ubezpieczycielowi. Takie działanie powoda stanowi naruszenie zasad współzycia społecznego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Na uwagę zasługuje zdaniem Sądu Rejonowego zwłaszcza pierwsza przesłanka, wskazująca na istnienie nadużywanego prawa. Na treść zasad współzycia społecznego składają się, w ocenie Sądu Najwyższego, „akceptowane i godne ochrony reguły rzetelnego postępowania w stosunkach społecznych” / wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 1998r., I CKN 459/97, LEX nr 78424 /. Wyżej wskazano, iż zasady współzycia społecznego odnoszą się m.in. do zasad uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera.

Żądanie powoda zapłaty przez pozwaną kwoty zadłużenia S. K., istniejącego w dacie jego śmierci, w sytuacji gdy istnienie prawomocny wyrok ustalający, że Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. zobowiązane jest zapłacić na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. jako uposażonemu kwotę 13.137,72zł tytułem świadczenia z umowy ubezpieczenia grupowego ATUT potwierdzonej polisą (...) zawartej ze S. K. odpowiadającego zadłużeniu ubezpieczonego w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G., w dacie zgonu, stanowi nadużycie prawa i jest niezgodne z zasadami współzycia społecznego. Sąd Rejonowy na podstawie art. 5 k.c., w oparciu o klauzulę generalną – zasady współzycia społecznego, oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy podkreślił ponadto, iż żądanie kwoty ponad wysokość zadłużenia S. K. z daty jego śmierci tj. ponad kwotę 13.137,72zł, jest wynikiem zaniechania przez pierwotnego wierzyciela roszczeń od podmiotu zobowiązanego do zapłaty powyżej kwoty, w realiach rozpoznawanej sprawy, od ubezpieczyciela i dlatego też, poza powołanymi powyżej okolicznościami nie może obciążać pozwanej.

Sąd nie uwzględnił zgłoszonego przez pozwaną zarzutu potrącenia kwoty 13.138zł, ponieważ ani zbywca wierzytelności, ani też powód nie byli zobowiązani do zapłaty żadnej kwoty na rzecz K. K. i dlatego też, w przedmiotowej sprawie nie może mieć miejsce kompensacja wzajemnych roszczeń uregulowana w art. 498§1 i §2 k.c. i art. 513§2 k.c. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona powodowa, zaskarżając go w części w pkt. 1 w zakresie oddalenia roszczenia co do kwoty 13.137,72 zł, stanowiącej zadłużenie kapitału istniejące na dzień wymagalności oraz pkt. 2 w całości. Rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego skarżący zarzucił naruszenie art. 5 k.c. poprzez jego niewłaściwą interpretację i błędne przyjęcie, że uwzględnienie roszczenia powoda, który dochodzi spłaty pożyczki od spadkobiercy pożyczkobiorcy, byłoby sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Skarżący wniósł o zmianę pkt. 1 zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 13.137,72 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zmianę pkt. 2 i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własny ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny. Ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy, jako znajdujące oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym uznać należało za prawidłowe.

Jako bezzasadne należało ocenić zarzuty naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 5 k.c. z uwagi na brak wskazania przez Sąd Rejonowy jaka konkretnie zasada w realiach przedmiotowej sprawy została naruszona.

"Zasady współzycia społecznego" w rozumieniu art. 5 KC są pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie. Dlatego dla zastosowania tego przepisu konieczna jest ocena całokształtu szczególnych okoliczności danego rozpatrywanego wypadku w ścisłym powiązaniu nadużycia prawa z konkretnym stanem faktycznym. Z tej też przyczyny w świetle art. 5 KC na podstawie zasad współzycia społecznego nie można formułować dyrektyw o charakterze ogólnym. Zasady współzycia społecznego mogą stanowić podstawę dokonania korektury w ocenie nietypowego przypadku, nie służą jednak do uogólnień w sytuacjach uznawanych za typowe (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 listopada 1967 r I PR 415/67, Legalis nr 13304). Nie jest wymagane skonkretyzowanie w formie normatywnej zasad współzycia społecznego. Przedstawiony pogląd zdecydowanie przeważa także w nowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. wyrok z dnia 6 stycznia 2009 r., I PK 18/08, OSNP 2010, nr 13-14, poz. 156; wyrok z dnia 16 czerwca 2009 r., I CSK 522/08; wyrok z dnia 12 września 2013 r., IV CSK 44/13) i jest podzielany przez Sąd Okręgowy w niniejszym składzie, zdaniem którego sąd, stosując art. 5 k.c., nie ma obowiązku konkretyzacji zasady współzycia społecznego.

Słusznie wskazał Sąd Rejonowy, że w realiach przedmiotowej sprawy żądanie powoda zapłaty przez pozwaną kwoty zadłużenia S. K., istniejącego w dacie jego śmierci, w sytuacji gdy istnieje prawomocny wyrok ustalający, że Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. zobowiązane jest zapłacić na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. jako uposażonemu kwotą 13.137,72 zł tytułem świadczenia z umowy ubezpieczenia grupowego ATUT potwierdzonej polisą (...) zawartej ze S. K. odpowiadającego zadłużeniu ubezpieczonego w Spółdzielczej (...) w G., w dacie zgonu, stanowi nadużycie prawa i jest niezgodne z zasadami współzycia społecznego. Rację ma Sąd I instancji, iż zasady etycznego i uczciwego postępowania wymagają aby pierwotny wierzyciel – Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. - dochodził zaspokojenia swojego roszczenia od ubezpieczyciela, który zobowiązał się do zapłaty zadłużenia istniejącego w przypadku śmierci S. K., a nie od jego spadkobierców. Okoliczność, iż zarówno pożyczkodawca, jak i ubezpieczyciel jak i powód są powiązane ze sobą, nie zwalnia od stosowania uczciwego obrotu, nawet kosztem nieosiągnięcia zamierzonego zysku przez spółkę powiązaną kapitałowo. Takie postępowanie jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego nie zasługuje na ochronę prawną. Należy podnieść, że pomimo istnienia prawomocnego wyroku ustalającego, że Towarzystwo (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S. zobowiązane jest zapłacić na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. jako uposażonemu kwotą 13.137,72 zł tytułem świadczenia z umowy ubezpieczenia grupowego ATUT potwierdzonej polisą (...) zawartej ze S. K. odpowiadającego zadłużeniu ubezpieczonego w Spółdzielczej (...) w G., pierwotny wierzyciel ani jego następca - nie podjęli żadnych kroków aby wyegzekwować obowiązek nałożony prawomocnym wyrokiem od Towarzystwa (...) Wzajemnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych z siedzibą w S.. W świetle powyższych uwag spełnienie świadczenia przez pozwaną – powodujące zwolnienie ubezpieczyciela z zobowiązania pozostawałoby bowiem w sprzeczności z celem zawarcia umowy ubezpieczenia, która miała zabezpieczać spłatę pożyczki w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego. Ponadto należy podnieść, że powód od razu w odpowiedzi na sprzeciw nie wyraził zgody na wstąpienie ubezpieczyciela do niniejszej sprawy. Tym samym powód uniemożliwił pozwanej zwolnienie się z zobowiązania w inny sposób, niż przez spłatę pożyczki a następnie wytoczenie powództwa przeciwko ubezpieczycielowi. Co także stanowi nadużycie prawa przez powoda i jest niezgodne z zasadami współzycia społecznego.

Mając na uwadze powyższe, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie przepisu art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1.800 złotych, stanowiącą wynagrodzenie pełnomocnika, stosownie

do treści § 10 ust.1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015.1800 w brzmieniu obowiązującym od dnia 27.10.2016 r).